

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
06/2	Komite for helse og sosial	12.01.2006
	Bystyret	26.01.2006

Evaluering av prosjekt Trappehuset

Bystyret vedtok i K.sak 04/53 deltakelse i prosjekt Trappehuset som er et kurs- og arbeidstilbud for personer som har søkt legemiddelassistert rehabilitering (LAR) gjennom Bodø kommune. Prosjektperioden løp ut 31.12.2005. Midler til videreføring netto 0,5 mill.kr. ligger inne i rådmannens budsjett for 2006.

Av vedlagte rapport fremgår bakgrunn/ formål, tjenestetilbud, økonomi/ finansiering og en vurdering av Trappehusets virksomhet fra samarbeidspartnere og deltakere.

På bakgrunn av de vurderingene som er gjort av samarbeidspartnere og deltakere foreligger det i rapporten forslag/anbefalinger i forhold til en videre drift av Trappehuset.

Kommunens lovpålagte oppfølging og tilrettelegging av organisert tilbud for personer som går på LAR bør foretas gjennom deltakelse i Trappehusets virksomhet. Målgruppen i et videreført "Trappehuset" bør derfor omfatte deltakere som er startet på LAR. Personer på LAR gis et rehabiliteringstilbud med oppstart på Trappehuset eller annet tilsvarende relevant kommunalt tilbud.

Rehabiliteringen starter med LAR og Trappehuset bør derfor være et tilbud til LAR brukere. Deltakere på LAR må motiveres til å starte på Trappehuset for å oppnå best mulig effekt av egen rehabilitering.

Forslag til innstilling

1. Bodø kommune viderefører kommunal egenandel for videre drift av Trappehuset som kurs- og aktivitetstilbud for rehabilitering av rusmisbrukere.
2. Deltakere på LAR prioriteres for å gi tilbud om strukturert rehabilitering og oppfølging til målgruppen.
3. Ansvars- og oppgavefordeling i Trappehuset:
  - 3 a. Styringsgruppen styrkes med representant fra sosialtjenesten (og eventuelt fra Aetat) og er ansvarlig for overordnet drift og videreutvikling av virksomheten.
  - 3 b. Tildelingskontoret i Bodø kommune tilrår innsøkning av deltakere og i samarbeid med rådgivende utvalg avklares avslutning av oppholdet på Trappehuset.
  - 3 c. Rådgivende utvalg utarbeider og godkjenner handlingsplaner og gir anbefalinger om deltakernes varighet for opphold på Trappehuset.
4. Egen sak om Arbeidsforberedene kompetansesenter fremlegges til politisk behandling.

Svein Blix
rådmann

Jann Aakre
kommunaldirektør

Vedlegg: Evalueringsrapport okt. 2005

Trappehuset

**prosjekt for rehabilitering
av rusmisbrukere**

**Evalueringsrapport
oktober 2005**

Innhold

1 Trappehuset - prosjekt for rehabilitering av rusmisbrukere	side 3
1.1 Bakgrunn og formål	side 3
1.2 Formelle vedtak og bakgrunn for evalueringen	side 3
1.3 Deltakere september 2005	side 3
2 Trappehusets tjenestetilbud fra sept 2004 til sept 2005	side 4
2.1 Arbeids- og fritidsaktivitet	side 4
2.2 Oppfølging av deltakere og fravær	side 4
2.3 Faglig kompetanse, rådgivende utvalg og styringsgruppe	side 4
3 Økonomi og finansiering	side 5
4 Trappehusets virksomhet vurdert av samarbeidspartnere og deltakere	side 5
4.1 Aetat Bodø	side 5
4.1.1 Samlet vurdering Aetat	side 6
4.2 Bodø kommune – Sosialtjenesten	side 6
4.2.1 Samlet vurdering – Sosialtjenesten	side 7
4.3 Bodø Industri – Attføring og personalavdeling	side 7
4.3.1 Bodø Industri – Trappehusets ansatte	side 7
4.3.2 Bodø Industri – styreleder Trappehuset	side 7
4.3.3 Samlet vurdering Bodø Industri	side 8
4.4 Trygdekontoret	side 8
4.4.1 Samlet vurdering Trygdekontoret	side 8
4.5 Deltakere på Trappehuset	side 8
4.5.1 Samlet vurdering – deltakere på Trappehuset	side 9
4.6 Kontaktsenteret for rusmisbrukere og Kirkens Bymisjon og Aktiv hverdag	
4.6.1 Samlet vurdering - Kontaktsenteret for rusmisbrukere og Kirkens Bymisjon	side 9
5 Sammendrag – samarbeidspartnere og deltakeres vurdering av trappehuset	side 9
5.1 Trappehusets virksomhet og faglig kompetanse	side 9
5.2 Samarbeid, rådgivende utvalg og styringsgruppe	side 9
5.3 Trappehusets målgruppe	side 10
6 Forslag til anbefalinger til videre drift av Trappehuset	side 11

1 Trappehuset - prosjekt for rehabilitering av rusmisbrukere

1.1 Bakgrunn og formål

Trappehuset ble aktualisert da det i Bodø kommune er personer som er under rehabilitering og som venter på å få ferdigbehandlet søknad om innvilgelse av LAR (legemiddellassistert-rehabilitering).

I perioden fram til innvilgelse og oppstart av LAR mottar noen deltakere kvotemedisin gitt av lege og målsettingen er at Trappehuset skal gi denne gruppen et kurs- og aktivitetstilbud innenfor fastlagte rammer.

”Trappehuset er et kurs- og arbeidstilbud for personer som har søkt legemiddellassistert rehabilitering gjennom Bodø kommune. Målet er å starte rehabilitering av inntil 10 rusmisbrukere gjennom oppfølging og avklaring av det videre attføringsløpet” jf prosjektbeskrivelse 6.2.04 (utdrag).

1.2 Formelle vedtak og bakgrunn for evaluering

Bystyret vedtok 6.mai 2004 i sak 04/53 deltakelse i prosjekt Trappehuset med en årlig kommunal egenandel på kr 700.000,-. Prosjektets prøveperiode er satt fra 03.05.04 til 31.12.05 og er et samarbeidstiltak mellom Bodø kommune, Aetat Bodø og Bodø Industri AS hvor sistnevnte er formell tiltaksarrangør.

Bystyret fattet videre i forbindelse med behandling av rusmiddelpolitisk handlingsplan 1.sept 2005 i sak 05/110 følgende tilføyelser jf punkt 3:

”I forbindelse med evaluering av Trappehuset blir det framlagt ei evaluering av mulige fritids- og arbeidstilbud for rusavhengige, rusfri og personer med LAR-tilbud (legemiddellassistert-rehabilitering). Dagens samarbeidspartnere inviteres til innspill (Bodø Industri, Aetat, kontaktsentret, KB-kafe, Aktiv Hverdag med mer).

Innspill angående Lavterskel arbeidstilbud i regi av Kirkens Bymisjon og søknad om midler til opprettelse av arbeidsforberedene kompetansesenter i samarbeid med Aetat må sees i sammenheng med fremlegget og vedtak som fattes vedrørende videre drift av Trappehuset.

Evalueringen er foretatt på bakgrunn av bystyrets vedtak og omfatter perioden fra oppstart mai 2004 fram til september 2005. Evalueringen er basert på kvartalsrapporter fra Trappehuset, tilgjengelig statistikk og intervju og samtale med samarbeidspartene, ansatte og deltakere. Rapporten er utarbeidet av Even Sjøvoll på oppdrag fra kommunaldirektør helse- og sosialavdelingen.

1.3. Deltakere september 2005

Kriterier for inntak på Trappehuset er personer som har fått innvilget LAR og som i ventetiden før oppstart benytter seg av Trappehusets tilbud.

Trappehuset startet med gradvis inntak av arbeidstakere fra 1.september 2004 og plassene var besatt i løpet av høsten 2005. I september 2005 er det 9 faste brukere og 1 person med særskilt oppfølging. En bruker har sluttet i tiltaket og er overført til annet tiltak godkjent av Aetat. 7 av deltakere har deltatt i ca 10 måneder og de 2 andre i 7 måneder. Tiltaket kan ha en varighet på inntil 10 måneder for hver bruker (20 måneder i spesielle tilfeller) og etter oppstart på LAR kan deltakerne være på Trappehuset i 6 måneder. Medio september 2005 er ingen deltakere utskrevet fra Trappehuset. Av disse er det 4 som har startet opp på LAR.

4 av 5 deltakere som ved oppstart mottok sosialhjelp er pr september overført til individstøtte eller rehabiliteringspenger. Fire av deltakere har flyttet og bedret sine boligforhold hvor Trappehuset har hjulpet til med praktisk hjelp.

2 Trappehusets tjenestetilbud fra sept 2004 til sept 2005

2.1 Arbeids- og fritidsaktivitet

Aktivitetene på Trappehuset består av kombinasjon av arbeidsoppgaver, fritidssysler og personlige forhold tilknyttet helse, økonomi og bolig. Produksjon av paller, sommerblomster, snekkeraktivitet, vasking av arbeidstøy og tekstilproduksjon er arbeidsoppgaver som arbeidstakerne kan delta i. Foto- og musikkaktivitet kan også benyttes og deltakerne deltar på obligatorisk trening to dager i uken på Spenst. Kjøkkendriften drives i dag med person fra Bodø Industri.

2.2 Oppfølging av deltakere og fravær

Deltakere som møter ruset avvises og siden nyåret 2005 har dette vært benyttet fire ganger. Behovet for oppfølging og tilstedeværelse fra ansatte har vært større enn forutsatt jf kvartalsrapportene. Foruten bistand i forbindelse med arbeidsoppgaver jobbes det fra de ansattes side kontinuerlig med holdning til rus, kriminalitet og prosessen over til et mer normalt liv. Ansattes nærvær reduserer fokus på rus blant deltakerne. Fysisk og psykiske helse blant deltakerne varierer og for enkelte er den relativt dårlig. Fysisk trening, bedre matvaner og mer stabil livssituasjoner er forhold som bidrar positivt her.

Trappehuset fører daglig statistikk med oppmøte til deltakerne. Fraværet varierer betydelig – alt fra deltakere som har daglig oppmøte i lange perioder til deltakere som har et betydelig fravær i perioder. Samlet fraværet er på 19 % for alle deltakere. Høyt fraværet følges opp av ansatte med hensyn fortsatt deltakelse i prosjektet og for deltakere som er innvilget individstøtte leveres fremmøteskjema til Aetat. For deltakerne er det individuelt tilpasset arbeidstid hvor daglig oppmøte er fra kl 10.00.

2.3 Faglig kompetanse, rådgivende utvalg og styringsgruppe

Trappehuset er del av Bodø Industri sin virksomhet med 3 heltidsstillinger som har samlet har varierende og utfyllende yrkespraksis og utdanning.

Avgjørelser om Trappehusets virksomhet tas i rådgivende utvalg og i styringsgruppen. Rådgivende utvalg består av fast representant fra Aetat, Bodø Industri og Trygdekontoret, sosialleder i Bodø kommune, fastlege og ansatte. Ingen fast mandat foreligger for utvalget og oppgavene har til nå vært inntak av nye brukere, godkjenning av handlingsplaner, gjennomgang og kommentar av Trappehusets kvartalsrapporter. Styringsgruppen bestående av kommunaldirektør helse- og sosialavdeling Bodø kommune, seksjonsleder A-etat og administrerende direktør Bodø Industri. Styringsgruppen har hatt to møter siden oppstart av tiltaket.

3 Økonomi og finansiering

A-etat Bodø og Bodø kommune finansierer Trappehuset med en årlig totalramme på kr 1,9 mill. Aetatets bevilgning er gjennom 10-Arbeidspraksisplasser (APS-plasser). Aetat har i tillegg bevilget midler til blant annet innredning av musikkrom.

Årlig finansiering – etat	Beløp
Aetat	kr 1.200.000
Bodø kommune	kr 700.000
Samlet	kr 1.900.000

I prosjektbeskrivelse av 6.2.04 og i Bystyret vedtak av 6.mai 2004 i sak 04/53 er det stipulert med betydelig redusert sosialhjelpsutbetalinger som vil gi en reell lavere kommunal egenandel i prosjekt.

Den reduserte sosialhjelpsutbetaling er lavere en tidligere anslått da deltakerne på Trappehuset mottar ulike offentlige ytelser som attføring, uførepensjon og sosialhjelp. Overgang til individstøtte foretas i løpet av oppholdet og fire av nåværende deltakere har endret stønadsstatus i løpet av oppholdet på Trappehuset. Med utgangspunkt i nåværende sosialhjelpssats (kr 4.140,- pr mnd/kr 49.680,- pr år) er den kommunal årlig besparelse på ca kr 200.000,-

Årlig kommunale nettoutgift er ca kr 500.00,- ved videre drift av Trappehuset i nåværende form. Bodø Industri er tiltaksarrangør og økonomisk ansvarlig for tiltaket hvor regnskapet medio september viser balanse.

4 Trappehusets virksomhet vurdert av samarbeidspartnere og deltakere

Synspunkter og vurderinger nedenfor er basert på spørsmål til samarbeidspartnere og deltakere i prosjekt Trappehuset. Evalueringen vurderer Trappehusets nåværende virksomhet og omfatter problemstillinger omkring målgruppe, oppfølging, arbeidsoppgaver og faglig kompetanse. Rådgivende utvalg og styringsgruppens rolle og funksjon er også vurdert samt samarbeidet mellom involverte aktører og etater.

4.1 Aetat Bodø

Aetat gir tilfredsstillende tilbakemelding på Trappehusets virksomhet og ser det formålstjenlig med opparbeidelse av kunnskap og erfaring innen rehabilitering og oppfølging av rusmisbrukere. Trappehuset kan i den sammenheng være en del av et kompetansesenter innen arbeidstrening og tilrettelegging for denne målgruppen.

Trappehuset bør omfatte både deltakere på kvotemedisin og på LAR og nåværende målgruppe synes å være riktig i forhold til videre drift av tiltaket. For deltakere som er stabilisert på LAR over tid bør de vurderes videreført til et utvidet eksternt tilbud (eksempelvis et Trappehus II).

Arbeids- og fritidsoppgavene er meget tilfredsstillende med hensyn til grunnleggende opplæring med sikte på rehabilitering tilbake til normal tilværelse (bolig, jobb-/utdanning etc). Forholdet mellom produksjonsaktivitet (arbeid) og personlig oppfølging er balansert og Trappehuset er god til å ta tak i utfordringer til hver enkelt deltaker og finne løsninger. Det virker som om tiltaket gir raskere rehabilitering enn andre tilsvarende tilbud.

Personellgruppen innehar god faglig kompetanse og erfaring i forhold til Trappehuset virksomhet, men at sidemisbruk av rusmidler er en utfordring det må jobbes kontinuerlig med.

Når det gjelder rådgivende utvalg er det fordelaktivt at alle samarbeidspartene er representert og ansvarlinjene til utvalg er pr i dag tilstrekkelig.

Forholdet til samarbeidspartene fungerer i dag tilfredsstillende og er bedre enn ved oppstarten av tiltaket. Med hensyn til oppfylging av tiltaksplassene var det i følge Aetat manglende innsøknning fra kommunen i oppstarten. I dag fungerer de fleste forhold til felles beste for deltakerne.

4.1.1 Samlet vurdering Aetat

Trappehuset er et tiltak som gir et riktig og meningsfylt tilbud til en målgruppe med behov for oppfølging. Målgruppen bør være deltakere på kvotemedisin som kan gå over på LAR i løpet av oppholdet på Trappehuset. Tiltaket gir en plattform for samarbeid om felles utfordringer på tvers av offentlige etater og nivåer og er blitt raskt anerkjent utad. Og mest positiv er selvsagt Trappehusets gode effekt overfor deltakerne.

4.2 Bodø kommune - sosialtjenesten

Med hensyn til rehabilitering og oppfølging av deltakerne er Trappehuset et godt tilbud, men det understrekes at sidemisbruk forekommer. Prosjekt Trappehuset startet som arbeids- og aktivitetstilbud for personer på kvotemedisin i påvente av LAR behandling. Målgruppen i et videreført Trappehuset bør omfatte deltakere som er startet på LAR. Personer på LAR gis et rehabiliteringstilbud med oppstart på Trappehuset eller annet tilsvarende relevant kommunalt tilbud. I følge LAR i Nor anbefales en ikke å starte med kvoteforskriving. Rehabiliteringen starter med LAR og Trappehuset bør derfor være et tilbud til LAR brukere.

Deltakere på LAR må motiveres til å starte på Trappehuset for å oppnå best mulig effekt av egen rehabilitering. Kommunens lovpålagte oppfølging og tilrettelegging av organisert tilbud for personer som går på LAR bør foretas gjennom deltakelse i Trappehuset virksomhet.

Rådgivende utvalg fungerer tilfredsstillende som møteplass for samarbeidspartene, men i for stor grad som "sandpåstrøing" i forhold til saker som tas opp underveis. Hittil har det vært enighet om de saker som er behandlet og alle som har søkt har fått plass. At det tok tid å fylle alle tiltaksplassene er et forhold alle instanser er ansvarlig for. Tiltakets plasser bør til enhver tid benyttes og personer på LAR bør tildeles plass. I dag er det rådgivende utvalg som tar stilling til inntak av deltakerne på bakgrunn av henvendelse fra sosialtjenesten. Tildelingskontoret jobber med fordelingssaker og tilrettelegging for personer med ulike behov, og kan være ansvarlig for inntak av deltakere på Trappehuset.

Effekten av tiltaket er ikke klarlagt ennå, da ingen av deltakerne har gått over til andre tiltak eller er til jobb/skole. Trappehusets har økonomiske, materielle og personellmessige forutsetninger for å gjennomføre nåværende tiltak, og kan ved fortsettelse av tiltaket omfatte flere deltakere.

Ved eventuelt tildeling av midler til oppstart av et arbeidsforberedene kompetansesenter (jf søknad S/H-dir) vurderes Trappehusets virksomhet i sammenheng med et helhetlig oppfølgingstilbud til en utvidet målgruppe.

4.2.1 Samlet vurdering Bodø kommune - sosialtjenesten

Trappehuset videreføres inntil videre i nåværende form med prioritering av deltakere på LAR hvor tildelingskontoret i Bodø kommune forestår innsøking.

Ved eventuell oppstart av arbeidsforberedene kompetansesenter vurderes Trappehusets virksomhet i sammenheng med en utvidet målgruppe.

4.3 Bodø Industri – utføring og personalavdeling

Arbeidsoppgaver og den daglige aktivitet er ideell i følge Bodø industri, hvor fleksibilitet og kreativ utfoldelse settes i fokus som en naturlig del av oppfølgingsarbeidet. Eksempler her er bruk av musikkrom, syng og trearbeid. Lokalitetene er i tillegg glimrende for et slikt tiltak. Trappehuset vektlegger tilstedeværelse hos deltakerne og det meste av aktivitetene foretas i lag med ansatte.

Nåværende målgruppe med inntak av deltakere på kvotemedisin med videreføring i tiltaket huset etter oppstart på LAR er en riktig målgruppe og gir den beste forberedelse til en fremtidig "normal" tilværelse. Den faglige kompetansen og sammensetningen av personellressursene er meget bra, men bemanningen kan være noe lav i forhold til Trappehusets arbeidsmengde. Spesielt kan dette gå utover administrative funksjoner.

Det rådgivende utvalg har utviklet seg til et godt samarbeidsforum. Nyttige diskusjoner og trygghet er skapt her, men samtidig bør det utarbeides mandat for klarere fordeling av ansvar og beslutningslinjer ved videre drift.

Trappehuset er et spesielt prosjekt som gir en utsatt målgruppe et aktiv og riktig oppfølgingstilbud og med hensyn til et utvidet tilbud er dette i liten grad vurdert.

4.3.1 Bodø Industri - Trappehusets ansatte

Deltakere på Trappehuset bør bestå både av deltakere på kvotemedisin og på LAR. For deltakere som går på kvotemedisin er målet å bygge opp relasjoner og struktur i tilværelsen i påvente av oppstart på LAR, noe som gjør overgangen til videre behandling og struktur lettere. Deltakere på LAR har fortsatt et behov for tett oppfølging for videre tilrettelegging av egen tilværelse og et utvidet eksternt tilbud (eksempelvis et Trappehus II jf Aetat) for deltakere som er stabilisert LAR over tid bør vurderes.

Deltakerne får selv bestemme innhold og arbeidsoppgaver i tilbudet slik det fremstår i dag. En tett relasjon søkes til deltakerne gjennom egendefinert aktivitet hvor det skal være "stor takhøyde" og ansatte skal tilpasse seg deltakerne gjennom å stille realistiske krav til ytelse og arbeidsevne.

Rådgivende utvalg fungerer meget bra og evner å ta reelle beslutninger og samarbeidet mellom aktørene er blitt formalisert gjennom utvalget. Det fremheves som positivt at fastlege møter. Sosialleder fra kommunen har i liten grad direkte kontakt med deltakerne og kan vurderes erstattet med representant fra rusenheten som har mer direkte klientkontakt. Når det gjelder den medisinske oppfølgingen og rehabiliteringsløpet kan samarbeidet mellom LAR-konsulenter og Trappehuset forsterkes. Behov for et utvidet oppfølgingsopplegg over tid ut i jobb eller avklart trygdeforhold er til stede i følge ansatte.

Styringsgruppen har ansatte og det rådgivende utvalget liten kontakt med.

4.3.2 Bodø Industri - styreleder Trappehuset

Bodø industri er tiltaksarrangør og økonomisk ansvarlig for tiltaket hvor regnskapet medio september viser balanse.

Med hensyn til Trappehuset effekt fremhever Bodø Industri sin representant tiltaket som positivt for en målgruppe som tidligere ikke har hatt tilsvarende opplegg. Videre er samarbeidsmodellen en tiltaksform som kan benyttes overfor andre målgrupper (eks psykiatri/rus og lignende).

Lengden på deltakernes opphold på Trappehuset bør vurderes av innsøkende instans og av rådgivende utvalg.

4.3.3 Samlet vurdering Bodø Industri

Bodø Industri ser det formålstjenelig at Trappehuset gir en gruppe som ellers ikke vil ha fått et tilbud en god start på sin rehabilitering mot normal tilværelse og en reel mulighet til å kunne lykkes. Videre ser en seg tjent med videreføring av nåværende tilbud som kan gi modell for andre tilsvarende samarbeidsprosjekt.

4.4 Trygdekontoret

Rehabiliteringsmidler innvilges primært til deltakere i arbeidsmarkedstiltak eller tilsvarende oppfølgingstilbud som er startet på LAR, men for Trappehuset's deltakere har en valgt å gå tidligere inn da det sosialfaglige opplegget er tilfredsstillende. Trygdekontoret støtter inntak av deltakere på kvotemedisin som gis et stabiliserende tilbud tidlig i rehabiliteringsprosessen. Ved overgang til LAR bør deltakerne likevel kunne fortsette på Trappehuset for videre oppfølging og stabilisering av eget liv. Trappehuset gir rom for individuelle løsninger med hensyn til arbeids- og fritidsoppgaver i henhold til deltakernes funksjonsevne og de ansatte synes å ha en samlet og enhetlig profil overfor deltakerne.

Samarbeidsformen fungerer godt - og jo flere etater og nivå som er samlet for koordinering - desto bedre. Likevel etterlyses bedre kontakt mellom rådgivende utvalg og styringsgruppen.

4.4.1 Samlet vurdering Trygdekontoret

Gjennom Trappehuset er livsstandarden blitt kvalitativt bedre for deltakerne og i forhold til offentlige etater gir tiltaket et oversiktlig, enkelt og forbedret oppfølgingstilbud.

4.5 Deltakere på Trappehuset

Etter samtale med to deltakere gis det tilfredsstillende tilbakemelding på Trappehusets virksomhet. Ved oppstarten på Trappehuset deltar en i utforming av eget tiltak og i hvilken aktivitet en ønsker å delta i. Likevel påpekes det at faste oppgaver og rutiner må følges. Eksempel er rusfritt oppmøte, følge valgt produksjonsaktivitet (eks blomster-/paller) og trening to dager på Spenst.

Oppfølgingen fra ansatte og miljøet omkring er oppmuntrende – og i følge de selv er det ”er det bedre å være her på huset enn noen annen plass i verden”.

Som deltaker på Trappehuset opplever enn at ting blir utført som enn ikke har opplevd tidligere og en skepsis før oppstart er blitt til et vellykket rehabiliteringsopplegg. Et halvt år er kort tid for stabilisering for å klare seg videre på egen hånd og deltakerne understreker at det er viktigere med to måneder for mye enn to måneder for lite på huset.

At det er deltakere både kvotemedisin og LAR går greit, men de som er på LAR er mer stabile og tar bedre tak i egen situasjonen. Ved eventuelt valg av målgruppe bør deltakere på LAR prioriteres. Et gunstig inntakstidspunkt er i forkant av oppstart på LAR.

At Trappehuset er et lavterskeltilbud fører til at enkelte deltakere ikke tar nok tak i egen situasjon og i slike tilfeller bør det vurderes om en har noe på huset å gjøre.

4.5.1 Samlet vurdering deltakere

Deltakerne gir positiv tilbakemelding på Trappehusets evne til å bygge opp og ivareta deres behov. Dersom en må velge mellom målgrupper bør deltakere på LAR prioriteres.

4.6. Kirkens Bymisjon, Kontaktsenteret for rusmisbrukere og Aktiv hverdag

Kirkens Bymisjon (KB) ved daglig leder omtaler Trappehuset som et vellykket prosjekt, noe som også bekreftes i rusmiljøet. Gjennom prosjekt Ny Giv har KB kontakt med noen av deltakerne for tilretteliggelse av fritids- og aktivitetstilbud og samarbeidet med Trappehuset karakteriseres som godt. KB ser klart at personer på LAR på Trappehuset har en bedre hverdag enn tilsvarende gruppe uten noe særskilt oppfølgingstilbud.

Kontaktsenteret for Rusmisbrukere anbefaler klart videreføring av Trappehuset som noe av det beste Bodø kommune har gjort på fagområdet. Opplegget er tilpasset hver enkelt deltaker hvor individuell oppfølging og dagsformen til hver enkelt blir tatt på alvor. Personer som mottar kvotemedisin bør, ifølge Kontaktsenteret, også få et kvalifisert oppfølgingstilbud. Fra brukerne av kontaktsenteret er det kun positive tilbakemeldinger på Trappehusets eksistens og virksomhet.

Aktiv hverdag er ikke kontakt da deltakerne på Trappehuset følger eget opplegg på Spenst.

4.6.1 Samlet vurdering Kirkens bymisjon og Kontaktsenteret for rusmisbrukere

Begge organisasjonene understreker at Trappehuset er godt individuelt tilrettelagt oppfølgingstilbud som bør videreføres og at innen rusmiljøet omtales tiltaket utelukkende positivt.

5. Sammendrag

– samarbeidspartnere og deltakeres vurdering av Trappehuset

5.1 Trappehusets virksomhet og faglig kompetanse

Trappehuset daglige innhold og aktivitet får karakter meget tilfredsstillende med hensyn til opplæring som skal gi grunnlaget for langsiktig rehabilitering tilbake til normal tilværelse (bolig, jobb-/utdanning, uføretrygd og lignende).

Arbeidsoppgaver og den daglige aktivitet får gode skussmål hvor fleksibilitet og kreativ utfoldelse settes i fokus som f.eks bruk av musikkrom, sying og trearbeid.

Den faglig og personellmessige oppfølgingen er god og det vektlegges tilstedeværelse hos deltakerne. Trappehuset synes å ha lyktes med å finne håndterbare, meningsfulle aktiviteter for deltakerne, selv om produksjonsdelen har vært mindre enn forventet som følge av deltakernes reduserte arbeidsevne.

Kjøkkendriften fungerer tilfredsstillende med hensyn til matservering, ernæringsveiledning og som miljøfaktor for Trappehuset.

5.2 Samarbeid, rådgivende utvalg og styringsgruppe

Avgjørelser om Trappehusets virksomhet tas i rådgivende utvalg og i styringsgruppen.

I all hovedsak gis det tilbakemelding at rådgivende utvalg er funksjonelt og et nyttig samarbeidsforum. Og de fleste deler Trygdeetatens synspunkt at jo flere etater og nivå som er samlet for koordinering – jo bedre.

Likevel blir det fra flere understreket at retningslinjer til rådgivende utvalg og styringsgruppen bør utarbeides og at beslutningslinjene avklares i forhold til fremtidig videre drift.

Det etterlyses bedre kontakt mellom rådgivende utvalg og styringsgruppen og fra flere hold påpekes det at styringsgruppen er lite synlig.

5.3 Trappehusets målgruppe

Målgruppen står sentralt i en eventuell videre drift av Trappehuset og i dag tas deltakere inn på kvotemedisin som kan starte på LAR i løpet av oppholdet på huset. Begrunnelsen er at deltakere på kvotemedisin gis et stabiliserende tilbud så tidlig som mulig før rehabilitering på LAR starter. Bodø kommune ser det formålstjenlig at personer som er startet på LAR prioriteres ved videre drift da deltakelse på Trappehuset er tidsbegrenset og at effekten av tiltaket sikres best gjennom denne målgruppen.

6. Forslag til anbefalinger av videre drift av Trappehuset

Effekten av prosjekt Trappehuset er ikke klarlagt ennå, da ingen av deltakerne har gått over til andre tiltak eller jobb/skole ved utgangen av september 2005.

Likevel er det klart at tiltaket har sin berettigelse og at tiltaksaktiviteten som utøves på Trappehuset er nyttig for deltakere som evner å følge opplegget. Samtlige samarbeidspartnere gir tilslutning til videre drift av Trappehuset.

Selv om samarbeidspartene i Trappehuset er delt i synet om målgruppen er det liten tvil om at personer på LAR er de mest stabile deltakerne.

Med hensyn til styring av Trappehuset er det fordelaktig at denne struktureres bedre. Styringsgruppen bør styrkes med representant fra sosialtjenesten (eventuelt Aetat i tillegg) og gis et klart mandat til drift og videreutvikling av virksomheten.

Rådgivende utvalg videreføres med oppgaver tilknyttet deltakere på Trappehuset og i samarbeid med tildelingskontoret i Bodø kommune foretas innsøking og avslutning av opphold på huset.

På denne bakgrunn bør Trappehuset videreføres inntil videre med forslag om presisering vedrørende målgruppe og styringsform.

I forhold til overnevnte evaluering med innspill fra samarbeidspartnere anbefales følgende:

1. Trappehuset videreføres som kurs- og aktivitetstilbud for rehabilitering av rusmisbrukere.
2. Deltakere på LAR prioriteres for å gi tilbud om strukturert rehabilitering og oppfølging til målgruppen.
3. Ansvars- og oppgavefordeling i Trappehuset:
  - 3 a. Styringsgruppen styrkes med representant fra sosialtjenesten (og eventuelt fra Aetat) og er ansvarlig for overordnet drift og videreutvikling av virksomheten.
  - 3 b. Tildelingskontoret i Bodø kommune er ansvarlig for innsøking av deltakere og i samarbeid med rådgivende utvalg avklares avslutning av oppholdet på Trappehuset.
  - 3 c. Rådgivende utvalg utarbeider og godkjenner handlingsplaner og gir anbefalinger om deltakernes varighet for opphold på Trappehuset.
4. Ved eventuell innvilgelse av midler fra Helse- og Sosialdirektoratet til et arbeidsforberedene kompetansesenter vurderes Trappehusets virksomhet i forhold til iverksettelse av foreslåtte oppfølgingstilbud.

Bodø 21. november 2005

